

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžp/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012201296
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012201296.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobkyne : Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, so sídlom Tajovského č. 28B, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 17 058 520, zast. : JUDr. Martinom Dianiškom, advokátom z advokátskej kancelárie so sídlom Slnecná č. 42, 974 04 Banská Bystrica, proti žalovanému : Okresný úrad Banská Bystrica (pôv. Krajský lesný úrad v Banskej Bystrici, so sídlom nám. Ľudovíta Štúra č. 1, 975 41 Banská Bystrica), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. februára 2013 č.k. 23S/146/2012 - 64, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. februára 2013 č.k. 23S/146/2012 - 64 m e n í tak, že rozhodnutia žalovaného č. 2012/00317 zo dňa 5. októbra 2012 a č. 2012/00291 zo dňa 5. októbra 2012 r u š í a veci mu vracia na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu náhradu trov konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 1.082,26 €.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou odo dňa 1. októbra 2013 obvodné úrady zriadené podľa predpisov účinných do 30. septembra 2013 sú okresné úrady podľa tohto zákona a podľa ods. 3 citovaného ustanovenia Pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia v sídle kraja, obvodného pozemkového úradu v sídle kraja, obvodného lesného úradu v sídle kraja, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v sídle kraja a správy katastra v sídle kraja (na ktoré bola prostredníctvom zákona č. 345/2012 Z.z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene

a doplnení niektorých zákonov prenesená pôsobnosť pôvodných špecializovaných krajských úradov ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad v sídle kraja.

Na základe nižšie citovaných zákonných ustanovení má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Obvodného lesného úradu v Banskej Bystrici ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpil z titulu zákonných zmien Okresný úrad Banská Bystrica. Uvedená právna zmena sa premietla v zákone č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších právnych predpisov najmä prostredníctvom novelizovaného znenia ustanovenia § 56 (Štátnu správu na úseku lesného hospodárstva vykonáva ministerstvo, okresný úrad v sídle kraja a okresný úrad.)

Preto bude s týmto právnym nástupcom Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej konať na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka, vrátane aj výrokovej časti súdneho rozhodnutia pri identifikácii napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 9 ods. 11 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov Konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, právoplatne neskončené obvodným úradom životného prostredia v sídle kraja, obvodným pozemkovým úradom v sídle kraja, obvodným lesným úradom v sídle kraja, obvodným úradom pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v sídle kraja a správou katastra v sídle kraja do 30. septembra 2013, dokončí okresný úrad v sídle kraja, v ktorého územnom obvode mali sídlo obvodný úrad životného prostredia v sídle kraja, obvodný pozemkový úrad v sídle kraja, obvodný lesný úrad v sídle kraja, obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v sídle kraja a správa katastra v sídle kraja.

Rozhodnutie 1/:

2. Rozhodnutím č. 2012/00317 zo dňa 5. októbra 2012 (č.l. 26 sp.zn. 23S/146/2012) žalovaný ako odvolací orgán príslušný v zmysle ustanovenia § 56 ods. 1 písm. b) a § 59 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 326/2005 Z.z.“) zmenil výrok napadnutého rozhodnutia Obvodného lesného úradu v Revúcej č. 139/2012-4 zo 06.06.2012 v spojení s opravou chyby zo dňa 15. októbra 2012 tak, že nanovo celý uvedený výrok prvostupňového rozhodnutia doplnil v tom duchu, že žalobkyňa sa porušenia citovaných zákonných ustanovení dopustila v roku 2012.

3. Týmto prvostupňovým rozhodnutím Obvodný lesný úrad v Revúcej uložil žalobkyni pokutu vo výške 2000 € podľa § 64 písm. c) zák. č. 326/2005 Z. z. za neplnenie povinností a opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s 5. stupňom ochrany podľa ustanovenia § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z. z., v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodnej ťažby v ochranných pásmach Národnej prírodnej rezervácie (ďalej na účely rozsudku len „NPR“) Veľká Stožka tvoriacich súčasť Národného parku Muránska planina.

Rozhodnutie 2/:

4. Rozhodnutím č. 2012/00291 zo dňa 5. októbra 2012 (č.l. 25 v spise krajského súdu vedenom pod sp.zn. 23S/147/2012) žalovaný ako odvolací orgán príslušný v zmysle ustanovenia § 56 ods. 1 písm. b) a § 59 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z. z. zmenil výrok napadnutého rozhodnutia Obvodného lesného úradu vo Zvolene č. A/2012/00190-5 zo dňa 18. mája 2012 tak, že výrok prvostupňového rozhodnutia doplnil v tom duchu, že žalobkyňa sa porušenia citovaných zákonných ustanovení dopustila v roku 2012.

5. Uvedeným ďalším rozhodnutím Obvodný lesný úrad vo Zvolene uložil žalobkyni pokutu 4000 € podľa § 64 písm. c) zák. č. 326/2005 Z.z. za neplnenie povinností na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s 5. stupňom ochrany, v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodnej ťažby, konkrétne v ochrannom pásme NPR Zadná Poľana v zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z.

Podľa § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z. v znení účinnom v čase tvrdeného porušenia predpisov (20.04.2012) opatrenia na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodnej ťažby, zabezpečí v ochranných pásmach území s piatym stupňom ochrany

organizácia ochrany prírody a krajiny. 43) Vlastník, správca a obhospodarovateľ lesa je povinný strieť vykonanie týchto opatrení.

6. Svoje rozhodnutia [obidve napadnuté rozhodnutia vychádzajú z obdobného právneho posúdenia-poznámka odvolacieho súdu] žalovaný odôvodnil tým, že v rozpore s § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z. z. ako aj v rozpore so Spoločným usmernením Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na realizáciu opatrení č. 1586/2008-700, resp. 14037/2007-sopk, zo dňa 28. marca 2008 (ďalej na účely rozsudku tiež „Spoločné usmernenie“), žalobkyňa nezabezpečila v ochrannom pásme územia s 5. stupňom ochrany, v ktorom nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, konkrétne v NPR Veľká Stožka a MCHÚ Zadná Poľana (ďalej na účely rozsudku tiež „dotknuté chránené územie“), opatrenia na zabránenie šírenia a premnoženia podkôrneho hmyzu (ďalej na účely rozsudku tiež „príslušné ochranné opatrenia“ alebo „ochranné opatrenia“).

II.

Konanie na prvostupňovom správnom súde

A)

7. Proti obidvom rozhodnutiam žalovaného podala žalobkyňa žaloby. Žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2012/00317 zo dňa 5. októbra 2012 napadla na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 23S/146/2012. Žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2012/00291 zo dňa 5. októbra 2012 napadla na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 23S/147/2012.

Krajský súd podľa § 112 ods. 1 O.s.p. spojil uvedené veci na spoločné konanie, ktoré sa ďalej viedlo pod sp. zn. 23S/146/2012. Ďalej pod pojmom „napadnuté rozhodnutia“, resp. iba „rozhodnutia“ bude mať Najvyšší súd Slovenskej republiky na mysli obidve hore uvedené rozhodnutia 1/ a 2/ žalovaného.

8. Žalobkyňa prostredníctvom podaných žalôb brojila proti tomu, že rozhodnutia žalovaného potvrdili nesprávnosť právneho posúdenia veci a zistenia skutkového stavu. Tiež s poukazom na ustanovenie § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z. z. zdôraznila, že toto ustanovenie nekonkretizuje spôsob a rozsah vykonania ochranných opatrení z chránených území s 5. stupňom ochrany.

Z výroku rozhodnutí jej nie je zrejmé, ktoré konkrétne ochranné opatrenia a v akých termínoch mali byť vykonané, resp. zabezpečené, na ktorých konkrétnych územiach, aký následok mal nastať nevykonaním, resp. nezabezpečením opatrení žalobkyňou. Ani odvolací orgán neuviedol vo svojich rozhodnutiach žiadnu z povinností, za nezabezpečenie ktorých bola žalobkyňa uložená pokuta.

9. Tvrdila, že vzhľadom na oneskorené rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici, ktorými bolo rozhodnuté o nepovolení zásahu na spracovanie náhodnej ťažby, žalobkyňa nemohla začať od 31. augusta 2011 s vykonávaním opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s 5. stupňom ochrany v zmysle Spoločného usmernenia.

Obidve rozhodnutia žalovaného, vrátane obidvoch prvostupňových rozhodnutí, považuje za nepreskúmateľné v dôsledku nedostatočného a nepresvedčivého odôvodnenia uloženej výšky pokuty.

10. Čo sa týka zdôvodnenia výšky pokuty vo vzťahu k jednotlivým konkrétnym opatreniam, ktoré nemali byť žalobkyňou zabezpečené a k jednotlivým územiám, na ktorých neboli tieto opatrenia zabezpečené, tak podľa žalobkyne z výroku obidvoch rozhodnutí toto nie je zrejmé. Správny orgán musí pri stanovení výšky pokuty prihliadať na závažnosť konania, jeho okolnosti a trvanie a tieto skutočnosti je povinný v odôvodnení rozhodnutia náležite objasniť. Uvedenú požiadavku rozhodnutia nespĺňajú.

Taktiež namietal neumožnenie pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k jeho podkladom, k spôsobu ich zistenia, a ani nemal možnosť navrhnúť doplnenie podkladov pre vydanie rozhodnutia vo veci, čo je v rozpore s § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok).

B)

11. Krajský súd po spojení obidvoch vecí na spoločné konanie preskúmal žalobami napadnuté

rozhodnutia a postup správnych orgánov podľa Druhej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia a postup správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (v medziach žaloby) sú v súlade so zákonom, a preto žaloby ako nedôvodné zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p..

12. Po citácii ustanovení § 28 ods. 3, § 64 písm. c) a § 65 ods. 1, 2, 4 zák. č. 326/2005 Z. z., s poukazom na stanoviská účastníkov konania a obsah pripojených administratívnych spisov sa krajský súd stotožnil so záverom správnych orgánov, že žalobkyňa porušila § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z. z. tým, že nezabezpečila ochranné opatrenia z dotknutých chránených území.

Čo sa týka konkrétnych opatrení, ktoré mala žalobkyňa realizovať, tieto krajskému súdu jednoznačne vyplývajú zo Spoločného usmernenia. Preto podľa krajského súdu neobstoí námietačka žalobkyne, že nebola povinná zabezpečovať opatrenia v dôsledku neaktuálneho návrhu ochranných opatrení v dôsledku nedodržania termínu vydania rozhodnutí o nepovolení výnimiek na vykonanie náhodnej ťažby dreva v predmetných NPR.

13. K otázke zabezpečenia verejného obstarávania pre dodanie feromónových odparníkov, ktoré podľa žalobkyne nebolo uskutočnené z dôvodu existencie prekážky na strane Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, krajský súd upozornil na uznávajúce stanovisko samotnej žalobkyne zachytené zápisnici o pojednávaní konanom vo Zvolene dňa 9. mája 2012 (č. sp.: A/2012/00190-4).

Z uvedenej zápisnice tiež vyplýva záver (viď odborné stanoviská LOS Banská Štiavnica), že systém kompetencií pri ochrane smrekových porastov je nefunkčný, pomalý a spôsobuje naďalej veľké poškodenie smrekových porastov s ohľadom na vývojový cyklus podkôrneho hmyzu. Nedodržaním včasných agrotechnických termínov už došlo k vyrojeniu podkôrneho hmyzu z NPR do okolitých hospodárskych lesov a následnému vzniku poškodenia lesov. Takisto štátny podnik Lesy Slovenskej republiky časť navrhovaných opatrení zabezpečil vo vlastnej réžii.

14. Krajský súd zdôraznil, že zodpovednosť žalobkyne za nezabezpečenie opatrení, ktorá povinnosť jej vyplýva z ustanovenia § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z. z., je konštituovaná na objektívnom princípe a podľa krajského súdu nastupuje priamo zo zákona v prípade, keď nebola orgánom štátnej správy povolená výnimka na vykonanie náhodnej ťažby.

Najmä za nepostačujúce krajský súd označil to, že žalobkyňa do 15.04. iba začala proces zabezpečenia výberu dodávateľa materiálu a prác, hoci Spoločné usmernenie jej prostredníctvom bodu 7/ ukladá povinnosť už zabezpečiť výber dodávateľa materiálu a prác v tomto termíne, a nepostačí len začať proces, ktorý môže trvať dlhšiu dobu. Jedná sa o agrotechnické termíny, nedodržaním ktorých môže dôjsť k vyrojeniu podkôrneho hmyzu.

15. Krajský súd rovnako za nedôvodné označil nasledujúce námietky žalobkyne, a to že

- rozhodnutia správnych orgánov (oboch stupňov) sú nepreskúmateľné a nezrozumiteľné; krajský súd poukázal na konkretizáciu správneho deliktu vo výrokových častiach, ako aj na obranu žalobkyne, ktorá v žalobe bola schopná reagovať (tzn. identifikovať) jednotlivé konkrétne dôvody rozhodnutia žalovaného,

- výška uloženej pokuty je nedostatočné odôvodnená; krajský súd s poukazom na výšku uloženú pri spodnej hranici zákonného rozpätia vyslovil záver, že zistená vada v postupe nemôže spôsobovať nezákonnosť rozhodnutia (obdobne aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Sžp/21/2011 zo dňa 18.04.2012, resp. rozsudok ESLP v prípade Mikulova v. Slovensko),

16. Vo vzťahu k odlišnému rozsudku Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Prešove v obdobných prípadoch, sa krajský súd pridržiaval svojej doterajšej rozhodovacej činnosti (rozsudok č.k. 23S/9/2012-85 z 25. apríla 2012 a rozsudok č.k. 23S/4/2011-91 z 30. marca 2011) potvrdenej hore citovaným rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Sžp/21/2011.

III.

Odvolanie žalobkyne/stanoviská

A)

17. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 9. apríla 2013 (č.l. 70) proti rozsudku prvostupňového súdu v celosti žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu poukázala na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.). Následne odvolací súd v stručnosti rekapituluje odvolacie dôvody žalobkyne.

18. Podľa žalobkyne

- správne orgány nekonkretizovali územia prírodných rezervácií, na ktorých mali a neboli vykonané resp. zabezpečené jednotlivé ochranné opatrenia, a
- tieto jednotlivé opatrenia tiež nekonkretizovali, a to ani lehoty na ich vykonanie (iba spresnenie lehoty od 15. apríla do 30. októbra.),
- krajský súd nevykonával žiadne dokazovanie,
- neexistenciou povolenia výnimky vo forme náhodnej ťažby na územiach s 5. stupňom ochrany nevzniká žalobkyni vykonať príslušné ochranné opatrenia,
- pri NPR Zadná Poľana žiadateľ (Lesy Slovenskej republiky, š.p.) nemôže namietat' nevykonanie príslušných ochranných opatrení v roku 2012 podľa neaktuálneho návrhu opatrení (t.j. pred vydaním rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky),
- pri NPR Veľká Stožka obhospodarovateľ lesa požiadaval príslušný úrad o vydanie výnimky oneskorene (viď rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 03/2012/111-Ku zo dňa 12. januára 2012 o nepovolení výnimky žiadateľovi) a do jeho ochranného pásma nepatria JPRL ((jednotky priestorového rozdelenia lesa) č. 378A00, 379A00 a 382A00,
- ústne pojednávanie zo dňa 09.05.2012 resp. 24.05.2012 nie je možné považovať za dostatočný priestor na obhajovanie práv žalobkyne v zmysle ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku,
- napriek konštatovaniu nedostatočného odôvodnenia výšky uloženej pokuty toto krajský súd paušalizoval tvrdením (v rozpore s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Sžp/16/2011), že pokuta bola uložená v spodnej hranici zákonného rozpätia.

Podľa § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z. v znení účinnom v čase údajného vykonania činností žalobkyňu opatrenia na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodnej ťažby, zabezpečí v ochranných pásmach území s piatym stupňom ochrany organizácia ochrany prírody a krajiny. 43) Vlastník, správca a obhospodarovateľ lesa je povinný strpieť vykonanie týchto opatrení..

19. Záverom žalobkyňa požadovala o zmenu rozsudku krajského súdu tak, že žalobe konajúci súd v celom rozsahu vyhovie a žalobkyni prizná náhradu trov konania vo vyčíslenej výške 1.082,26 €.

B)

20. Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 13. mája 2013 (č.l. 80) vyplýva, že žalobkyňa vo svojom odvolaní opakovane vzniesla námietky, ktoré už skôr uviedla vo svojich odvolaniach proti rozhodnutiam Obvodného lesného úradu vo Zvolene a Obvodného lesného úradu v Revúcej, ako aj vo svojich žalobách vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutí bývalého Krajského lesného úradu v Banskej Bystrici (č. 2012/00291 a č. 2012/00317, obidve z 5. októbra 2012). Preto sa žalovaný rozhodol nevyjadrovať k jednotlivým námietkam žalobkyne.

V súvislosti s uvedeným žalovaný zdôraznil, že porušovanie povinností žalobkyňou vymedzených v ustanovení § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z. je opakovane riešené obvodnými lesnými úradmi už od roku 2010.

21. Hoci žalobkyňa na jednej strane uznáva svoju povinnosť zabezpečovať ochranné opatrenia podľa citovaného ustanovenia, tak neplnenie tejto povinnosti na strane druhej odôvodňuje komplikovanosťou verejného obstarávania v danej veci.

22. Na podporu svojho vyjadrenia žalovaný poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Sžp/21/2011 zo dňa 18. apríla 2012 a sp.zn. 2Sžp/23/2012 zo dňa 27. februára 2013,

ktorými boli potvrdené rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici o zamietnutí obdobných žalôb žalobkyňu.

Uvedené rozsudky v prílohe pripojil.

23. Záverom žalovaný požadoval potvrdiť napadnutý rozsudok krajského súdu. K nároku na priznanie náhrady trov konania sa nevyjadril.

C)

24. V procese prípravy podkladov pre odvolacie súdne rozhodnutie právny zástupca žalobkyne podaním z 17. septembra 2013 zaslal vyjadrenie, v ktorom položil dôraz na právne účinky vykonanej zmeny výrokovej časti (nezrozumiteľnosť). Súčasne si uplatnil nárok na trovy odvolacieho konania vo vyčíslenej sume 217,63 €.

Na výzvu Najvyššieho súdu právny zástupca žalobkyne listom z 21. marca 2014 uviedol, že žalobkyňa sa nedomáhala revízie právoplatných rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Sžp/21/20n, resp. 2Sžp/23/2012, ale súčasne vyslovil názor, že nie je možné v celkom rozsahu v prejednávanej veci aplikovať závery odvolacieho súdu uvedené vo vyššie citovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“), pričom prihliadol aj na obsah rozsudkov Krajského súdu v Prešove z 25. októbra 2011 č.k. 1S/46/2011-74 (č.l. 33) ako aj Krajského súdu v Žiline z 20. septembra 2011 č.k. 20S/141/2010-105 (č.l. 43) ako aj na právnu argumentáciu toho istého krajského súdu uvedenú v rozsudku sp.zn. 24S/142013 zo dňa 6. septembra 2013 a tiež k tam pripojenému odlišnému stanovisku člena senátu (viď spis sp.zn. 1 Sžp 14/2013 tunajšieho súdu). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 250i ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na skutočnosť, že preverovanie zákonnosti uloženia sankcie vyžaduje od správneho súdu konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v odvolacom konaní senát vzhľadom na charakter napadnutého rozhodnutia nepovažoval za potrebný) a po verejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že z dôvodu uvedenom v § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

26. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobkyne), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae), vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho presviedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

27. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o nevyhovení žalobe a o jej zamietnutí, preto Najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutých rozhodnutí

žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobkyne (§ 250j ods. 2 O.s.p.) ako aj so stanoviskami zvyšných účastníkov, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutých rozhodnutí žalovaného.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 6 Sžo 84/2007, sp.zn. 6 Sžo 98/2008, sp.zn. 1 Sžo 33/2008, sp.zn. 2 Sžo 5/2009 či sp.zn. 8 Sžo 28/2007) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

28. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či je možné Spoločné stanovisko označiť za záväzný predpis pre žalobkyňu, či tento predpis neodporuje postupu lege artis pri ochrane lesa, a s tým súvisí aj otázka, ako odpovedať na odlišnú judikatúru krajských súdov vyslovenú v obdobných veciach žalobkyne.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

29. Žalobkyňa svoje odvolanie oprela o viacero námietok. Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným konštatuje, že pokiaľ dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovaného krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr García Ruiz v. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20. januára 1999)] nehospodárne.

30. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

31. Predovšetkým Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že priestupkové konania v svojej podstate predstavuje tie správne konania, pri ktorých priestupkový orgán podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o vine ale aj o uložení sankcie. Nakoľko však z obsahu odvolania nevyplýva argumentácia, ktorá by vytýkala odmietnutie úplnej jurisdikcie správnym súdom (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.), Najvyšší súd ďalej správnosť výberu mechanizmu nápravy neposudzoval.

1) K nejednotnosti judikatúry:

32. Ďalej musí Najvyšší súd poukázať na nejednotnosť judikatúry pri aplikácii právnej úpravy ochrany lesa v obdobných veciach. V prejednávanej veci krajský súd žalobu zamietol s argumentáciou totožnou so svojim skorším rozsudkom č.k. 23S/4/2011-91 zo dňa 30. marca 2011, ktorým bola preverovaná zákonnosť pokuty uloženej vo výške 2.000 € za nesplnenie povinností a opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z príslušných chránených území s 5. stupňom ochrany (NP Muránska planina) podľa ust. § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z.

33. Naopak v právne odlišných (viď body č. 16 a 25) rozsudkoch Krajského súdu v Prešove z 25. októbra 2011 č.k. 1S/46/2011-74 (č.l. 33) ako aj Krajského súdu v Žiline z 20. septembra 2011 č.k.

20S/141/2010-105 (č.l. 43) bolo vyslovené zrušenie napadnutých rozhodnutí žalovaného, a to

- v prvom prípade s poukazom na právne názory konštatované v inom rozsudku Najvyššieho súdu sp.zn. 8Sžo 28/2007, podľa ktorého výrok o postihu za iný správny delikt musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, popřípadе i evidencie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený s iným, a
- v druhom prípade, že z výroku napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ktoré konkrétne opatrenia obsiahnuté v Realizačnom projekte žalobkyňa nerealizovala a že z výroku nie je zrejmé, či predmetné opatrenia neboli realizované vôbec alebo len čiastočne, resp. boli realizované oneskorene.

34. Navyše pri lustrácii odvolacích konaní pred vydaním rozhodnutia vo veci bolo v kancelárii Správneho kolégia Najvyššieho súdu zistené, že žiadne údaje o realizácii odvolacích úkonov pri hore uvedených rozsudkoch Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Žiline nie sú v kancelárii zaznamenané.

35. V súvislosti s uvedeným je konajúci senát Najvyššieho súdu postavený do situácie, kedy o právne obdobných rozhodnutiach toho istého žalovaného o uložení pokuty tej istej žalobkyni za tvrdené porušenie povinnosti vyplývajúcej pre ňu z ustanovenia § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z. rôzne krajské sudy rozhodli odlišne.

Uvedenú situáciu je Najvyšší súd oprávnený riešiť prostredníctvom mimorozhodovacej súdnej právomoci zverenej kolégiu ako osobitnému inštitucionálnemu zoskupeniu sudcov postupom uvedeným v § 21 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konajúci senát však nedisponuje informáciou, či niektorý zo subjektov uvedených v § 21 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z.z. svoje oprávnenie na vykonanie zjednotenia aj využil.

Podľa § 21 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov kolégium najvyššieho súdu najmä

- a) na návrh predsedu kolégia, predsedu najvyššieho súdu alebo ministra prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach senátov toho istého kolégia,
- b) na návrh predsedu kolégia, predsedu najvyššieho súdu alebo ministra prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach súdov nižšieho stupňa, ...

36. Súčasne je z predchádzajúcich rozsudkov Najvyššieho súdu sp. zn. 8Sžo 28/2007 a 2Sžp/21/2011 pre konajúci senát evidentné, že neskorší rozsudok nezohľadnil závery vyslovené v skoršom rozsudku bez toho, aby tento judikačný odklon zákonným spôsobom vysvetlil.

Potom Najvyšší súd musí k nejednotnosti judikatúry a spôsobu jej riešenia zaujať ten právny názor, že zásada rýchlosti súdneho prieskumu (§ 6 O.s.p. v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy) pri absencii odlišnej právnej úpravy (§ 109 ods. 1 písm. b/ a contrario v spojení s odsekom 2 písm. c/ a § 246c ods. 1 O.s.p.) neumožňuje konajúcemu odvolaciemu senátu, keď nedisponuje informáciou, či niektorý zo subjektov uvedených v § 21 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z. z. svoje oprávnenie na vykonanie zjednotenia aj využil, konanie do vyriešenia otázky s právnym významom na rozhodnutie súdu.

2) K účinkom rozhodnutia o nepovolení ťažby dreva:

37. Vo vzťahu k tvrdenému porušeniu povinnosti žalobkyňou, t.j. aj v procese ochrany lesa, zohráva významnú úlohu okamih vydania rozhodnutia správneho orgánu o povolení výnimky orgánu štátnej správy na vykonanie náhodnej ťažby v chránenom území s 5. stupňom ochrany, ktorá pôsobí ako rozvážovacia právna skutočnosť (s účinkami ex offio), čo je zakotvené v ustanovení § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z., na ktorú žalobkyňa poukazuje s tým, že žiadne povinnosti v zmysle § 28 ods. 3 zákona o lesoch nemala, pretože obhospodarovateľ lesa neskoro požiadal o udelenie výnimky.

38. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd konštatuje, že z citovaného znenia § 28 ods. 2 a 3 zák. č. 326/2005 Z.z. vyplýva, že časť povinností pri ochrane lesa, ktoré inak zaťažujú obhospodarovateľa lesa (zabezpečiť opatrenia na zabránenie šíreniu a premnoženiu škodcov z chránených území s 5. stupňom),

zákonodarca ukladá žalobkyni ako orgánu verejnej správy.

Dôvodom, prečo tak zákonodarca konal, je to, že ochranné opatrenia predstavujú činnosti s negatívnym dopadom na územia s 5. stupňom ochrany, a preto sú na týchto územiach zakázané, t.j. najmä zasahovanie do lesného porastu s následným poškodením vegetačného a pôdneho krytu.

39. Uvedené povinnosti zaťažujú žalobkyňu stále, a to až do okamihu, kedy na území s 5. stupňom ochrany je obhospodarovateľovi lesa právoplatne povolená náhodná ťažba; potom sa od ich realizácie oslobodí (rozviaže svoje povinnostné puto), ktorú realizáciu následne zákon prenáša na obhospodarovateľa.

Preto musel Najvyšší súd uvedenú námietku žalobkyne vyhodnotiť ako nedôvodnú.

3) K skutkovej podstate :

40. Je nepochybné, že v prejednávanej veci krajský súd preskúmaval jednak administratívnoprávnu zodpovednosť žalobkyne za porušenie predpisov správneho práva, tzn. jej tvrdenú vinu ako konajúceho subjektu za spáchanie iného správneho deliktu, a jednak sa preskúmavala peňažná výška uloženej sankcie.

41. Otázku prieskumu zákonnosti administratívnoprávnej zodpovednosti je nutné riešiť s prihliadnutím na tvrdenú skutkovú podstatu iného správneho deliktu (ďalej len „deliktu“).

V prejednávanej veci bola na základe prvostupňového rozhodnutia 1/ OLÚ v Revúcej č. 139/2012-4 zo 6. júna 2012 prostredníctvom právnej kvalifikácie identifikovaná nasledujúca skutková podstata deliktu [Najvyšší súd z výrokovej časti rozhodnutia cituje]:

„OLÚ, ako prvostupňový orgán v konaní podľa § 60 ods. 1 písm. p) zákona o lesoch, Ukladá ŠOP SR v Banskej Bystrici pokutu vo výške 2 000 Eur (slovom dvetisíc eur), podľa § 64 písm. c) zákona o lesoch, za neplnenie povinností a opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s 5. stupňom ochrany podľa ustanovenia § 28 ods. 3) zákona o lesoch, v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodnej ťažby, v ochranných pásmach Národnej prírodnej rezervácie Veľká Stožka (ďalej len NPR), tvoriacich súčasť Národného parku Muránska planina.

Podľa § 65 ods. 5 a ods. 7) zákona o lesoch, pokuta je splatná do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je príjmom štátneho rozpočtu a bude odvedená na účet Krajského lesného úradu v Banskej Bystrici, č. účtu“

42. Ďalej v prejednávanej veci bola na základe prvostupňového rozhodnutia 2/ OLÚ vo Zvolene č. A/2012/00190-5 z 18. mája 2012 prostredníctvom právnej kvalifikácie identifikovaná nasledujúca skutková podstata iného správneho deliktu [Najvyšší súd z výrokovej časti rozhodnutia cituje]:

„Obvodný lesný úrad vo Zvolene, ako prvostupňový orgán v konaní podľa § 60 ods. 1 písm. „p“ a § 64 písm. „c“ zákona o lesoch, Ukladá Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky Banská Bystrica (ďalej len ŠOP SR Banská Bystrica) pokutu vo výške 4 000 € (slovom štyritisíc eur), za neplnenie povinností na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodnej ťažby, konkrétne v ochrannom pásme MCHÚ Zadná Poľana, v zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 zákona o lesoch.

Podľa § 65 ods. 5 a 7 zákona o lesoch, pokuta je splatná do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je príjmom štátneho rozpočtu a bude odvedená na účet Krajského lesného úradu v Banskej Bystrici, č. účtu“

43. Z citovaného textu obidvoch výrokových častí je nepochybné, že prvostupňové orgány a následne aj žalovaný vymedzili zodpovednosť žalobkyne za porušenie § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z. Samotná skutková podstata iného správneho deliktu, ktorá je pričítaná na ťarchu žalobkyne, a t.j. aj jeho právna kvalifikácia je však zakotvená v ustanovení § 64 písm. c) zák. č. 326/2005 Z.z., ktorý je vo výrokovej časti prvostupňových rozhodnutí „umiestnený“ bez bližšieho vysvetlenia.

44. Správny poriadok, ktorého podporné pôsobenie zák. č. 326/2005 Z.z. priamo nevylučuje, kladie prostredníctvom ustanovenia § 47 v spojení s § 3 (Základné pravidlá konania) Správneho poriadku na písomné vyhotovenie výrokovej časti rozhodnutia prísne kritériá.

Neopomenuteľnou náležitosťou výrokovej časti rozhodnutia o tom, že bol spáchaný delikt (čo ani nebolo vo výrokovej časti konštatované), je uvedenie príslušného právneho ustanovenia (resp. ustanovení), ktoré nezameniteľným spôsobom a jasne právne kvalifikujú spoločensky nežiaduce správanie sa páchatel'a spolu s jeho právnymi následkami vo forme uloženia sankcie podľa druhu a jej výšky.

Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

45. Žalovaný však tak nekonal. Naopak, zdôrazňovaním iba objektívnej stránky skutkovej podstaty deliktu doplneného opisom skutku uviedol žalobkyňa do omylu, že sa dopustila skutku, ktorý však nie je priamo vymedzený ako priestupok, či iný správny delikt.

Navyše tzv. skutková veta (t.j. slovný opis priebehu, miesta, času a spôsobu spáchania skutku) sa v prejednávanej veci uvádza iba u priestupkov (a contrario § 63 ods. 7 zák. č. 326/2005 Z. z.), a preto je nadbytočné (hoci toto zákonodarca správneho orgánu výslovne nezakazuje) požadovať pri správnych deliktov vymedzených v zák. č. 326/2005 Z. z., aby skutková veta bola súčasťou výroku rozhodnutia. Práve v tomto zákonom dôvode vidí konajúci senát Najvyššieho súdu zákonný dôvod na odklon od rozsudku Najvyššieho súdu sp.zn. 8Sžo/28/2007. Správny poriadok neumožňuje (§ 3 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky), aby uvedené právne pochybenie následne správny orgán odstránil tým, že by v odôvodnení potom svoju výrokovú časť po tejto stránke doodôvodňoval.

Podľa § 63 ods. 7 zák. č. 326/2005 Z.z. na priestupky [podľa tohto zákona o lesoch- poznámka odvolacieho súdu] a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

46. Práve v tomto pochybení vidí Najvyšší súd prvý dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

3) K ochranným opatreniam :

47. V rámci rozhodovacej činnosti sa Najvyšší súd oboznámil aj s opačnou argumentáciou krajského súdu [vyslovená prostredníctvom rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 24S/14/2013 na str. 13 a nasl. a preskúmaná Najvyšším súdom v odvolacom konaní vedenom pod sp.zn. 1Sžp 14/2013], ktorá je obidvom účastníkom známa. Podľa uvedenej argumentácie :

„V tomto prípade a to aj vzhľadom k tomu, že žalobkyňa sa kladie za vinu nevykonanie žiadnych povinností, časové, ale aj miestne vymedzenie spáchaného skutku spĺňa kritéria určitosti a zrozumiteľnosti.

... Spôsob spáchania skutku, ktorý mal spočívať v nečinnosti, t. j. v opomenutí určitých povinných konaní, je však vymedzený len všeobecne a to tak, že porušenia citovaných zákonných ustanovení sa žalobkyňa dopustila tým, že v určitom čase, v určitom mieste nesplnila povinnosti na zabránenie šírenia premnoženia škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola povolená výnimka orgánom štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodných ťažieb dreva.

To znamená len tým, že nesplnila povinnosti na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany. Takéto vymedzenie spôsobu spáchania iného správneho deliktu pre chýbajúci opis opomenutých povinností spôsobuje neurčitosť výroku a tým jeho nezrozumiteľnosť.“

48. Najvyšší súd sa s uvedeným právnym názorom celkom stotožňuje. Je nepochybné, že zákonodarca prostredníctvom ustanovenia § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z. nepredkladá žalobkyňu konkrétny zoznam ochranných opatrení, ktoré je povinná zabezpečiť za účelom ochrany lesa. Naopak, z jeho znenia jasne vyplýva, že povinnosť zabezpečiť opatrenia na zabránenie šíreniu škodcov možno splniť zabezpečením rôznych druhov konkrétnych činností, a to kombinovane či samostatne, čo bude závisieť od konkrétneho stavu škodcov na dotknutých územiach s 5. stupňom ochrany.

Nie bez povšimnutia Najvyššieho súdu ostalo splnomocňovacie ustanovenie § 66 písm. h) zák. č. 326/2005 Z.z., ktorým sa vykonávajú podrobnosti k povinnosti uloženej žalobkyni v zmysle § 28 cit. zákona.

Podľa § 66 písm. h) zák. č. 326/2005 Z.z. všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o zásadách ochrany lesa pred vplyvom imisií, abiotických a biotických škodlivých činiteľov, opatreniach na ochranu lesov vrátane ochrany lesa pred požiarmi (§ 28),

49. Na základe uvedeného ustanovenia bola vydaná vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z.z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa. Prostredníctvom jej predmetu (§ 1 písm. m/) ako aj v ustanoveniach o ochrane lesa (§ 41 až 46) sa ministerstvo s touto otázkou právne vysporiadalo.

Podľa § 1 vyhlášky č. 453/2006 Z.z. táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa, najmä o

- a) kategorizácii lesov a charakteristike subkategórií lesov,
- b) kritériách a podmienkach na vyhlásenie ochranných lesov a lesov osobitného určenia,
- c) zásadách určovania a spôsobe predkladania návrhov na vyhlasovanie ochranných lesov a lesov osobitného určenia,
- d) zaraďovaní lesov pod vplyvom imisií do pásiem ohrozenia a charakteristike pásiem ohrozenia,
- e) určovaní hospodárskeho tvaru lesa,
- f) členení a použití hospodárskych spôsobov a ich foriem,
- g) rekonštrukcii lesa,
- h) kritériách na posudzovanie zabezpečeného lesného porastu,
- i) určovaní priestorového rozdelenia lesa vrátane vymedzenia lesných oblastí a podoblastí, časovej a ťažbovej úprave lesov,
- j) vykonávaní hospodárskej úpravy lesov, postupe pri vyhotovovaní lesného hospodárskeho plánu (ďalej len "plán"), jeho schvaľovaní a kontrole,
- k) predčasnej obnove plánu, o zmene plánu a o úprave plánu,
- l) spôsobe vykonania národnej inventarizácie lesov a monitoringu lesov,
- m) zásadách ochrany lesa pred vplyvom imisií, abiotických a biotických škodlivých činiteľov a o opatreniach na ochranu lesov vrátane ochrany lesa pred požiarmi.

50. Činnosti, ktoré zákon preniesol na žalobkyňu za situácie, kedy je vysoká pravdepodobnosť šírenia a premnoženia škodcov z území s 5. stupňom ochrany, v ktorých nebola náhodná ťažba povolená, nemôže vykonávať nahodilo a svojvoľne, ale zásadne v súlade s ust. § 41 až 46 citovanej vyhlášky.

Podľa § 41 ods. 1 vyhlášky č. 453/2006 Z.z. opatreniami na ochranu lesa sa zabezpečuje sledovanie zdravotného stavu lesa, zisťovanie a identifikácia škodlivých činiteľov a ich vývoja s cieľom zabezpečenia stability a odolnosti lesov a vytváranie podmienok a predpokladov na obmedzenie výskytu a pôsobenia škodlivých činiteľov, zmiernenie následkov ich pôsobenia a na obranu proti nim.

Podľa § 43 ods. 5 vyhlášky č. 453/2006 Z.z. opatrenia na zabránenie šíreniu a premnoženiu škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola náhodná ťažba povolená, sa zabezpečujú podľa návrhu hospodára, ktorý posúdi lesnícka ochrannárska služba.

51. Z vyššie citovaných právnych noriem vyplýva, že právna úprava výber opatrení potrebných na zabránenie šírenia škodcov z území s piatym stupňom ochrany zveruje do rúk odborného lesného hospodára (§ 47 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z.z.) a lesníckej ochrannárskej službe (§ 29 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z.z.). Či, a ak áno, boli tieto predpoklady na ochranu lesa v územiach s 5. stupňom ochrany splnené, musí objasniť žalovaný.

Žalobkyňa, ako taká, má zo zákona len povinnosť, aby opatrenia, ktoré uvedené subjekty určili, zabezpečila. Na tom nič nemení skutočnosť, že podľa Spoločného usmernenia sa ministerstvá zhodli na tom, že žalobkyni zároveň ukladajú povinnosť vypracovať identifikáciu území, ktoré spĺňajú podmienky podľa § 28 ods. 3 zák. č. 326/2005 Z.z., a to ako podklad pre vypracovanie návrhu opatrení a to vždy do 31. augusta v roku.

Podľa § 29 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z.z. orgánom štátnej odbornej kontroly ochrany lesa je právnická osoba zriadená ministerstvom alebo jej organizačný útvar (ďalej len "lesnícka ochrannárska služba"), ktorá

vykonáva kontrolu plnenia povinností pri ochrane lesa, účinnosti opatrení vykonaných podľa tohto zákona a kontrolu zdravotného stavu lesa.

Podľa § 47 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z.z. odborný lesný hospodár (ďalej len "hospodár") je fyzická osoba, ktorá je odborne spôsobilá na výkon činností uvedených v § 48. Podmienkou na výkon týchto činností je zápis v registri odborných lesných hospodárov, ktorý vedie príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva [§ 59 ods. 2 písm. k)].

52. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ak napadnuté rozhodnutie v odôvodnení neobsahuje konkretizáciu opatrení určených v zmysle § 43 ods. 5 vyhlášky č. 453/2006 Z.z., ktoré bola žalobkyňa povinná v príslušnom období v ochranných pásmach územi s 5. stupňoch ochrany PR a NPR zabezpečiť, potom ide o nepreskúmateľné rozhodnutie pre nedostatok dôvodov.

Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným spresňuje svoju pôvodnú definíciu minimálnych kritérií odôvodnenia orgánu verejnej správy (najmä rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 5SŽi 1/2009) pre oblasť iných správnych deliktov tak, že odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy musí obsahovať logickú, právnu a presvedčivú argumentáciu o vine osoby, t. j.

- skutok, o ktorom sa koná, sa stal a naplnia znaky iného správneho deliktu,
- skutok spáchala označená osoba,
- spáchanie skutku, o ktorom sa koná, bolo osobe preukázané a
- nie sú známe prekážky z titulu vnútroštátneho alebo medzinárodného práva, ktoré by bránili orgánu verejnej správy v konaní,

čím sa v dostatočnom rozsahu splnia formálnej a materiálnej podmienky rozhodnutia, tzn. že priemernému adresátovi je daná možnosť z mu predloženého odôvodnenia pochopiť

na základe akých skutočností (dôkazných prostriedkov) a v akom rozsahu bol zistený skutkový stav, správnosť právnych noriem aplikovaných na skutkový stav a

právne závery nevybočujúce z logiky aplikácie práva a vedúce k myšlienke obsiahnutej vo výrokovej časti.

53. Pokiaľ preskúmané rozhodnutie orgánu verejnej správy nebude spĺňať hore uvedenú definíciu, potom je nepreskúmateľné, čo aj v prejednávanej veci bolo odvolacím súdom konštatované.

Odpoveď na otázku, kedy je rozhodnutie orgánu verejnej správy nepreskúmateľné z titulu nedostatku dôvodov Najvyšší súd vyslovil nasledovne (m.m. sp.zn. 1 SŽso 23/2010):

„Za nedostatok dôvodov, ktoré by inak mali byť riadne objasnené v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu, nie je možné považovať čiastkové nedostatky odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu, ale iba taký nedostatok dôvodov, ktoré majú skutkovo a právne objasniť právne názory vedúce konajúci správny orgán k prijatiu výrokovej časti rozhodnutia, tzn. že

- ide teda o také vady skutkových zistení a na to nadväzujúcej aplikácie príslušnej právnej normy, ktoré sú neodmysliteľným základom pre rozhodnutie samotné, a že
- existuje stav „absencie“, ktorý nutne vedie k nepochopeniu rozhodovacích dôvodov.“

4) Ku kritériám výšky pokuty:

54. Zákonodarca pre oblasť iných správnych deliktov uložil povinnosť správnym orgánom, aby na základe správnej úvahy stanovili druh (v prejednávanej veci toto zákonodarca neumožnil) a výšku sankcie za zistený iný správny delikt.

Podľa § 65 ods. 1 zák. č. 326/2004 Z.z. pri ukladaní pokuty a určení jej výšky podľa § 64 sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob a čas trvania a možné následky porušenia povinností, na spoluprácu a prístup právnických osôb alebo dotknutých fyzických osôb - podnikateľov k odstraňovaniu následkov a k prijatým opatreniam.

55. Hore uvedené požiadavky však nie je možné splniť iba tým, že žalovaný ako odôvodnenie výšky uloženej pokuty použije argument, ktorý je iba prepisom textu vyššie uvedenej právnej normy, ako napríklad bolo vyslovené v rozhodnutí Obvodného lesného úradu vo Zvolene zo dňa 18.05.2012 nasledovne:

„OLÚ pri ukladaní pokuty a jej výšky, podľa § 64 zákona o lesoch prihliadol na spôsob a čas trvania a

možné následky porušenia povinností. Rozhodnutie sa tiež opiera o písomné stanoviská dotknutých organizácií, ktoré poukazujú na pasivitu ŠOP SR Banská Bystrica pri zabezpečení opatrení v ochrannom pásme MCHÚ Zadná Poľana. “

56. Naopak, iba riadnym odôvodnením o naplnení jednotlivých kritérií, t.j. uvedením najmä spôsobu správania osoby (orgánu) zodpovednej za porušenie právnej povinnosti, si orgán verejnej správy splní svoju povinnosť aj vo vzťahu k výroku o uloženej sankcii.

V.

57. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobkyne a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozsudkoch, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp.zn. 1 Sžo 23/2010 a 5 Sži 1/2009, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa §156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Naopak, na základe vyššie uvedených právnych názorov bol konajúci senát Najvyššieho súdu povinný sa odkloniť od právnych zistení vyslovených v rozsudkoch Najvyššieho súdu sp.zn. 2Sžp/23/2012 zo dňa 27. februára 2013, 2Sžp/21/2011 zo dňa 18. apríla 2012 ako aj 8Sžo 28/2007.

58. Najvyšší súd v súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania ako aj so svojou dlhodobou ustálenou praxou neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246c ods. 1 O.s.p.) ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) opravné prostriedky neprípustné s výnimkou prípadu úplnej jurisdikcie zakotvanej v ustanovení § 250ja ods. 5 O.s.p., a táto situácia v prejednávanej veci nenastala, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výrok rozhodnutia Najvyššieho súdu aplikovať.

59. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešná žalobkyňa má právo na náhradu trov tohto konania. Podmienkou pre priznanie náhrady trov právneho zastúpenia je ich doloženie do spisu počas konania alebo dovyčíslenie v 3 - dňovej lehote po vyhlásení rozsudku. V prípade iných trov konania sa úspešnej žalobkyni prizná náhrada trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. platí, že ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplyvajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá :

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právny zástupca žalobkyne podaním zo 7. decembra 2012, 21. februára 2008 v zmysle vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. vyčísliť a voči správnosti ktorých neboli vznesené námietky :

1.1. Trovy právneho zastúpenia na krajskom súde

1.1.1. prevzatie a príprava zastúp. (12) - 1 úkon práv. pomoci 127,16 €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,63 €

1.1.2. podanie žaloby 1/ (12) - 1 úkon práv. pomoci 127,16 €
1.1.2.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,63 €
1.1.3. prevzatie a príprava zastúp. (12) - 1 úkon práv. pomoci 127,16 €
1.1.3.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,63 €
1.1.4. podanie žaloby 2/ (12) - 1 úkon práv. pomoci 127,16 €
1.1.4.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,63 €
1.1.5. účasť na pojednávaní (13) - 1 úkon práv. pomoci 173,55 €
1.1.5.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,81 €
1.2. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde
1.2.1. podanie odvolania (13) 1 úkon práv. pomoci 173,55 €
1.2.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,81 €
Spolu s DPH

tzn. v celkovej sume : 1.082,26 €

61. Nakoľko úspešná žalobkyňa bola zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov. Bližšie podrobnosti o spôsobe platby a účte právneho zástupcu sú obsiahnuté v liste zo dňa 9. apríla 2013, ktorý je súčasťou súdneho spisu krajského súdu (č.l. 76 a 77).

62. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť). Napriek skutočnosti, že išlo o prieskum zákonnosti uloženia sankcie, v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 2 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).